

POSTANOWIENIE

22 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Maciej Kowalski

na posiedzeniu niejawnym 22 grudnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku L.K.

z udziałem I.N. i T.K.

o zasiedzenie udziałów we współwłasności nieruchomości,

na skutek skargi kasacyjnej L.K.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu

z 28 maja 2024 r., XV Ca 1073/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(a.z.)

UZASADNIENIE

W skardze kasacyjnej wywiedzionej od postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu z 28 maja 2024 r. wnioskodawczyni wniosła o przyjęcie skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Podniosła, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż opiera się na naruszeniu podstawowych przepisów postępowania oraz przepisów prawa cywilnego materialnego: art. 102, art. 234, art. 328 § 2 k.p.c., art. 382, art. 387 § 2¹, art. 385, art. 391 i art. 520 k.p.c. oraz art. 172, art. 206, art. 336 i art. 339 k.c. Każdy prawnik już na pierwszy rzut oka, po analizie akt sądu pierwszej oraz drugiej instancji, jest w stanie stwierdzić, że w badanej sprawie powinno dojść

do uwzględnienia wniosku i oddalenia apelacji przez sąd odwoławczy. Wskazała, że najbardziej rzucającym się w oczy uchybieniem jest okoliczność, że z akt sprawy jednoznacznie wynika, iż postępowanie dowodowe przed sądem drugiej instancji zostało przeprowadzone w sposób pobieżny, nakierowany na wyłuskanie takich sformułowań i odpowiedzi, które pasowałyby pod konkretną tezę i co za tym idzie orzeczenie sądu o oddaleniu wniosku, co należy uznać za niedopuszczalne.

W ocenie skarżącej od razu widać więc, że zaskarżone orzeczenie Sądu Okręgowego narusza porządek prawny w sposób niedopuszczalny w praworządnym państwie, a co więcej - jest rażąco niesprawiedliwe stąd nie powinno się ostać.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Mając powyższe na względzie podkreślić należy, że cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez prawidłowe powołanie i wyczerpujące uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które - zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Powołanie się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) stawia skarżącemu szczególnie wysokie wymagania. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, podzielanym przez doktrynę, oczywista zasadność skargi oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka będzie miała miejsce tylko wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły zarzucane uchybienia, jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumenty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka prawnego. Oczywiście jest przy tym

tylko to, co można dostrzec od razu - bez potrzeby głębszej analizy czy przeprowadzenia wnikliwych badań lub dociekań. Innymi słowy, podnoszone uchybienia muszą mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka - już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (zob. m.in. postanowienia SN: z 27 kwietnia 2006 r., I CZ 15/06; z 7 maja 2010 r., V CSK 459/09; z 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18; z 17 grudnia 2019 r., IV CSK 307/19, z 28 stycznia 2022 r., I CSK 584/22; z 7 czerwca 2023 r., I CSK 742/23; z 20 października 2023 r., I CSK 1673/23).

Podkreślenia wymaga, że przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. obejmuje jedynie uchybienia przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym, które polegają w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym.

Należy też wskazać, że zgodnie z powszechnie aprobowanym w orzecznictwie i nauce prawa stanowiskiem, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z wystąpieniem przyczyny kasacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (zob. np. postanowienie SN z 1 grudnia 2023 r., I CSK 5300/22 i przywołane tam orzecznictwo).

Nie budzi również wątpliwości, że okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący winien wykazać we wniosku bez odwoływania się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, które nie podlegają badaniu na etapie tak zwanego „przedsądu” (zob. m.in. postanowienia SN: z 28 stycznia 2022 r., I CSK 947/22; z 13 lipca 2023 r., I CSK 2570/22, i z 10 sierpnia 2023 r., I CSK 5584/22).

Skarżąca nie przedstawiła przekonujących od razu, widocznych *prima facie*, twierdzeń wykazujących racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu.

W lakonicznym uzasadnieniu przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wnioskodawczynie powołała szereg przepisów, których naruszenia miał dopuścić się Sąd Okręgowy, ale nie wyjaśniła na czym polegało to naruszenie - z odwołaniem się do konkretnej regulacji oraz nie wskazała jaki wpływ przywołane naruszenia miały na treść rozstrzygnięcia.

Dodatkowo w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca odwołuje się do analizy akt Sądu pierwszej i drugiej instancji, co samo w sobie stanowi zanegowanie wystąpienia przyczyny kasacyjnej w postaci oczywistej zasadności skargi. Jak zostało to już wskazane zarzucane z powołaniem się art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. uchybienia powinny mieć charakter kwalifikowany i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka - już nawet przy pobieżnej lekturze skargi, a zatem bez potrzeby głębszej analizy czy przeprowadzenia wnikliwych badań lub dociekań.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania prezentuje natomiast jedynie negatywne stanowisko skarżącej wobec rozstrzygnięcia, ale nie zawiera jakiegokolwiek argumentacji jurydycznej, która mogłyby wskazywać, że rzeczywiście doszło do wydania rażąco wadliwego orzeczenia. Tym samym wnioskodawczynie nie wykazała, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Maciej Kowalski

(a.z.)

[SOP]